

Transportministeriet
Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Sendt til: nkfa@trm.dk og trm@trm.dk

17. november 2025

Høring over udkast til forslag om lov om ny ekspropriationsproceslov og forslag om ændring af lov om offentlige veje m.v. og jernbaneloven (bedre borgerbeskyttelse ved fremrykket overtagelse og ekspropriation samt konsekvensændringer i lyset af ny ekspropriationsproceslov)

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters Fagudvalg for Fast ejendom.

Overordnede bemærkninger

Ny ekspropriationsproceslov

Danske Advokater finder det positivt at samle reglerne for ekspropriation i én lov og at man i den forbindelse søger at forenkle reglerne. Det må dog forudsættes, at der ikke sker forringelser i forhold til borgernes retsstilling.

Lov om offentlige veje m.v.

Danske Advokater finder det bekymrende at det foreslås, at forpersonen for en ekspropriationskommission, en taksationskommission eller et taksationsklagenævn – på egen hånd - kan ”træffe afgørelse eller beslutninger i sager, der ikke vedrører spørgsmål af større eller principiel betydning og om forhold, der alene beror på en juridisk vurdering”. Set i sammenhæng med de øvrige lovforslag om ekspropriation, så er det meget uheldigt, at erstatningen kan udmåles af én person alene og uden forudgående møde samtidig med at borgernes klagemulighed forsvinder.

Generelle bemærkninger

Udkast til forslag til lov om ny ekspropriationsproceslov

Det er Danske Advokaters opfattelse, at en forenkling af reglerne vedrørende ekspropriation er til fordel for borgerne, og at det derfor er en god idé at samle reglerne for ekspropriation i én lov.

Når man skriver, at der ikke sker væsentlige ændringer af gældende ret, må man forudsætte at dette også gælder i forhold til borgernes retsstilling. Når man samler klagenævn og taksationskommissioner i 2 nye taksationsklagenævne, for at ensrette behandlingen, er dette derfor et skridt i den rigtige retning for at opnå en ensrettet sagsbehandling. Udfordringen kan imidlertid være, at flere borgere vil opleve et forkert resultat, såfremt behandlingen bygger på forkerte forudsætninger – det er derfor vigtigt, at usikkerheder eller tvivlsspørgsmål vurderes til fordel for borgerne.

Forslag om ændring af lov om offentlige veje m.v. og jernbaneloven og forskellige love

For så vidt angår forslaget om ændring af lov om offentlige veje m.v., så er formålet efter det oplyste, at bedre borgernes retssikkerhed og gøre det nemmere for borgerne at kræve, at Staten skal overtage en ejendom på borgernes anmodning – dette formål kan Danske Advokater naturligvis kun bakke op om.

Om indholdet af forslaget konkret, er vi imidlertid betænkelige ved følgende:

§ 15. Forpersonen for en ekspropriationskommission, en taksationskommission eller et taksationsklagenævn kan beslutte, at en sag skal afgøres på grundlag af skriftlige udtalelser fra parterne, hvis forpersonen finder det ubetænkeligt, at afgørelsen træffes på skriftligt grundlag.

Stk. 2. Er der truffet beslutning efter stk. 1, kan forpersonen beslutte, at der skal træffes afgørelse uden afholdelse af et møde.

Stk. 3. Forpersonen for en ekspropriationskommission, en taksationskommission eller et taksationsklagenævn kan træffe afgørelse eller beslutning i sager, der ikke vedrører spørgsmål af større eller principiel betydning, og om forhold, der alene beror på en juridisk vurdering.

Hvordan vurderes det, om sager har større principiel betydning – og kan det i realiteten betyde, at hovedparten af sagerne kan blive afgjort af forpersonen på egen hånd - uden nogen form for kollegial drøftelse, og uden møde m.m. – også i taksationsklagenævnet. Dette forhold kan give anledning til tvivl om hvorvidt borgernes retssikkerhed er hovedfokus, eller om mål om antal behandlede sager m.m. bliver udslagsgivende for, hvor grundigt sager behandles i instansen.

Umiddelbart er det vores opfattelse, at borgeren skal have mulighed for at indstille sagen til kollegial behandling, som man kan ved domstolene, samt kræve et møde i sagen, for at præsentere sin sag – en sag som helt sikkert er af MEGET stor betydning for borgeren, henset til det centrale emne om ekspropriation.

§ 23, stk. 8, lyder som følger:

Stk. 8. Finder et taksationsklagenævn eller en domstol, at værdien af et areal, der er tillagt en ejendom efter stk. 7, er større end den erstatning, som skal udredes for arealafståelsen, har dette ikke betydning

for ekspropriationskommissionens afgørelse om ekspropriation og kan ikke medføre krav om betaling fra ejeren.

Formuleringen er umiddelbart uheldig – den kan forstås på flere måder. Hvis den omhandler den ejer, som får frataget sin grund, bør der kunne ske krav om ekstra betaling – hvis det vedrører ejeren af den grund, hvor arealet tillægges, er det rimeligt nok, at der ikke kan opkræves større beløb af fra denne.

Da hensigten med bestemmelsen er at styrke de berørte borgeres retssikkerhed, anser Danske Advokater det for bekymrende, at bestemmelsen i høj grad hviler på udøvelse af skøn. Det følger af formuleringerne ”særligt indgribende berørt” og ”herunder støjgener, eller et væsentligt (skønnet) værditab”. Det anbefales derfor, at disse kriterier fastsættes og beskrives nøjere.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater står gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Annette Lerche
Specialkonsulent
Danske Advokater

Jacob Jansson Christensen
Advokat
Medlem af Fagudvalg for Fast Ejendom